

Lapsi- ja
perhepalveluiden
muutosohjelma

HALLITUKSEN
KÄRKIHANKE

Maahanmuuttajataustaiset ja monikulttuuriset
lapset, nuoret ja perheet

TIEDON JA TUEN TYÖKALUPAKKI
AMMATTILAISILLE JA ASIAKKAILLE
PIRKANMAALLA

Päivitetty 17.5.2018:
Dia 12 – PALOMA-käsikirjan linkki

Suvi Nieminen
Projektikoordinaattori
LAPE Pirkanmaa, maahanmuuttaja- ja monikulttuurisuuspalvelut
suvi.nieminen@settlementitampere.fi
Puh. 050-4140413

***Ei tarvitse olla kulttuuriantuntija
kohdatakseen ihmisiä
eri kulttuureista.***

- **Maahanmuuttajien kotoutumista edistävän työn tukeminen** paikallisella, alueellisella ja valtakunnallisella tasolla (ml. koulutus, tilasto- ja seurantatieto, palveluprosessien kehittäminen, hyvien käytäntöjen jakaminen)
 - **Kotouttamisen Osaamiskeskus** www.kotouttaminen.fi
 - Pirkanmaan ELY-Keskus <http://kotouttaminen.fi/yhteystiedot-pirkanmaa>
- **Turvapaikanhakijoiden sosiaaliturvaan ja julkisiin palveluihin liittyvät oikeudet:** Sosiaali- ja terveysministeriö
 - Turvapaikanhakijoiden oikeudet sosiaali- ja terveystalvieluihin sekä kustannusten jakautuminen: http://stm.fi/turvapaikanhakijoiden-palvelut?snb_adtype=email&snb_admedia=emaileri%20-%20Sosiaali-+ja+terveysministeri*C3*B6n+uutiskirje+5*2F2015&snb_adname=Sosiaali-+ja+terveysministeri*C3*B6n+uutiskirje+5*2F2015%20-%20Lue%20lisaa&emlr=u-1258466-19379510-734187-9&utm_source=emaileri&utm_medium=Email&utm_campaign=Sosiaali-%20ja%20terveysministerion%20uutiskirje%205*2015&utm_term=Lue%20lisaa&utm_content=u-1258466-19379510-734187-9
 - Laittomasti maassa oleskelevien sosiaali- ja terveydenhuollon järjestäminen: <http://stm.fi/laittomasti-maassa-oleskelevien-sosiaali-ja-terveydenhuolto>
- **Maahanmuutto-, oleskelulupa- ja vastaanottokeskustoimintaan liittyvät asiat:** Maahanmuuttovirasto www.migri.fi

AMMATTILAISILLE JA TYÖYHTEISÖILLE: KOULUTUSTA MAAHANMUUTTOON JA MONIKULTTUURISUUTEEN LIITTYEN

- Maahanmuuttoon, kotoutumiseen ja monikulttuurisuuteen liittyvää koulutusta
 - Kotona Suomessa –hanke (Pirkanmaan ELY-keskus), aluekoordinaattori Hanna Wallenius hanna.wallenius@ely-keskus.fi
- Maahanmuuttajainfo Mainio <https://www.tampere.fi/sosiaali-ja-terveyspalvelut/sosiaalinen-tuki-ja-toimeentulo/maahanmuuttajat/mainio.html>
- Maahanmuuttoon, kotoutumiseen ja kulttuurien kohtaamiseen liittyvää kokemusperäistä asiantuntijuutta:
 - Koulutetut kokemusasiantuntijat (TEKO-hanke) <http://www.tekohervanta.fi/sivustot/teko-hanke/kokemusasiantuntijat>
- Myös maahanmuuttajatyötä tekevistä järjestöistä ja maahanmuuttajayhdistyksistä löytyy laajasti asiantuntemusta, kysy! <http://kotouttaminen.fi/pirkanmaa>

***Pyydä koulutettu
kokemusasiantuntija
mukaan avaamaan
näkökulmia ja pohtimaan
yhdessä käytännöllisiä
ratkaisuja arkeen!***

VIDEOMATERIAALI

**Hyödynnä lyhyet ja
tiivit videoinfot
esim. tiimipalaverissa!**

- Varhaisen tuen palvelut ja perheen kotoutuminen
 - *Kolme avainta kohtaamiseen* (Kotouttamisen Osaamiskeskus): Kohtaaminen, osallisuuden edistäminen ja ammatillisuus. Ideoita ja harjoituksia työyhteisön toimintatapojen muuttamiseksi. https://www.youtube.com/watch?v=PuRLTpUt_PU (n. 10 min.)
- Näkökulmia pakolaistaustaisten lasten ja nuorten ymmärtämiseen ja tukemiseen
 - *Lapset ja nuoret pakolaisina* (Diakonissalaitos): Millaisia kokemuksia lasten ja nuorten pakolaisuuden takana on? Miten kokemukset vaikuttavat lapsiin ja nuoriin? https://www.youtube.com/watch?time_continue=242&v=JSHJilVdoW0 (n. 4 min.)

AMMATTILAISILLE: KÄYTÄNNÖNLÄHEISTÄ KIRJALLISTA TIETO- JA TUKIMATERIAALIA

- Väestöliiton monikulttuurisuus-sivusto: <https://www.vaestoliitto.fi/monikulttuurisuus/>
 - Runsaasti käytännöllistä tietoa ja materiaalia työn tueksi. Kohdentuu erityisesti perhenäkökulmaan.
- Kotouttaminen.fi –sivusto, työn tueksi: <http://kotouttaminen.fi/tyon-tueksi>
 - Paljon aineistoa, hyviksi todettuja työkäytäntöjä ja -välineitä. Mm. kotoutumislain käsikirja, pakolaisten vastaanoton käsikirja, erilaisia lomakkeita sekä osio maahanmuuttajille suunnatusta viestinnästä (esim. selkokieli).
- Maahanmuuttoprosessin eri vaiheet (Suomen Mielenterveysseura):
<https://www.mielenterveysseura.fi/fi/mielenterveys/vaikeat-el%C3%A4m%C3%A4ntilanteet/maahanmuutto/maahanmuuttoprosessi-etenee-vaiheittain>
- Turvapaikanhakijaperhe. Kohtaamisen ja tuen käsikirja (2017). https://issuu.com/ensijaturvakotienliitto/docs/turvapaikanhakijaperhe_kohtaamisen
 - Käsikirja avaa ytimekkäästi turvapaikkaa hakevien lasten ja perheiden vastaanottoa ja arkea Suomessa ja antaa konkreettisia vinkkejä, miten kohdata ja tukea heitä.
- Kotoutujan roolipaletti ja kotoutumiskartta (Väestöliitto)
<https://www.vaestoliitto.fi/monikulttuurisuus/tietoa-monikulttuurisuudesta/aineistot/tyovalineita/>
- Maahanmuuttajat lastensuojelun asiakkaina – mitä ammattilaisen tulee huomioida (THL, Lastensuojelun käsikirja): <https://thl.fi/fi/web/lastensuojelun-kasikirja/tyoprosessi/erityiskysymykset/monikulttuurisuus/maahanmuuttajat-lastensuojelun-asiakkaina>

ALUEELLINEN/ PIRKANMAA:

- Maahanmuuttajainfo Mainio <https://www.tampere.fi/sosiaali-ja-terveyspalvelut/sosiaalinen-tuki-ja-toimeentulo/maahanmuuttajat/mainio.html>
- **Kunniakulttuuri, (ennaltaehkäisevä) väkivaltatyö:** Didar/ Settlementti Tampere ry www.didar.fi
- Erilaiset maahanmuuttajatyötä tekevät järjestöt, ks. päivitetty listaus: <http://kotouttaminen.fi/pirkanmaa>

***Suunnitteilla** (ryhdytään kokoamaan perhekeskusalueilta syksyllä 2018): Alueelliset maahanmuuttaja-/monikulttuurisuustyön ”avainhenkilöt” neuvoloissa, varhaiskasvatuksessa ja kouluissa/oppilashuollossa*

VALTAKUNNALLINEN:

- **Perhe-elämä, lastenkasvatus ja perheiden psykososiaaliseen hyvinvointi:** Väestöliitto, ks. <http://www.vaestoliitto.fi/monikulttuurisuus/>. Maksutonta kulttuurisensitiivistä konsultaatiota puhelimitse tai s-postitse maahanmuuttajien kanssa toimiville ammattilaisille.
- Global Clinicin (<http://www.globalclinic.fi/>) neuvontapuhelin sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisille arkisin klo 9–15, puh. 044 744 9932. Asiantuntija-apua paperittomien henkilöiden hoitokäytännöistä ja hoitomahdollisuuksista.

TULKKAUSPALVELUITA

- Pirkanmaan Tulkkikeskus <https://www.tampere.fi/liitteet/p/619Hz0dlm/pirkanmaantulkkikeskus.pdf>
- Túlka www.tulka.com
 - Ammattitulkkausta etäpalveluna (mobiilisovellus, internet) ilman ennakoajanvarausta

MATERIAALEJA VUOROVAIKUTUKSEN TUEKSI

- Papunet: Monipuolinen varanto erilaisia tukimateriaaleja ja -tietoa kommunikoinnin tueksi <http://papunet.net/materiaalia>
- Valokuvamateriaali lapsiperheiden kanssa työskentelyn tueksi, kun yhteinen kieli puuttuu. Sopii vastaanottokeskuksiin sekä selkokielimateriaaliksi muillekin asiakasryhmille. (Ensi- ja turvakotien liitto) https://issuu.com/ensi-jaturvakotienliitto/docs/vok_kansio_pdf
- Ohjauskuvia maahanmuuttajaperheiden terveysneuvontaan (Neuvokas Perhe): <https://neuvokasperhe.fi/materiaalit/ohjauskuvia-maahanmuuttajien-terveysneuvontaan>
- Vanhemmuuden roolikartta (THL/ Lastensuojelun käsikirja) <https://thl.fi/fi/web/lastensuojelun-kasikirja/tyomenetelmat-ja-valineet/tyovalineet/vanhemmuuden-roolikartta-maahanmuuttajille>
 - Vanhemmuuden roolikarttaa voidaan käyttää hyväksi maahanmuuttajaperheiden kanssa työskennellessä. Helppotajuinen ja tekstiä tukevilla kuvilla varustettu kartta toimii myös luku- ja kirjoitustaidottomien maahanmuuttajien kanssa työskennellessä. Eri kieliversioita.

OMAKIELISTÄ NEUVONTAA JA OHJAUSTA ETÄNÄ – kysy esim. asumiseen, työhön, opiskeluun, oleskelulupiin sekä sosiaali- ja terveystalveluihin liittyvistä asioista

- **Info-Lango:** Valtakunnallinen monikielinen etäneuvontapalvelu (internet, puhelin, skype):
<https://www.info-lango.fi/fi/mik%C3%A4-info-lango>
- **Maahanmuuttajainfo Mainion** (Tampere) omakielisen neuvonnan video-/chat-neuvonta (kokeilu 12/2018 asti):
<https://www.tampere.fi/sosiaali-ja-terveyspalvelut/sosiaalinen-tuki-ja-toimeentulo/maahanmuuttajat/mainio/videochat.html>

Lisää tietoa omakielisen neuvonnan mahdollisuuksista näkyville esim. kohtaamispaikoille

INFOMATERIAALIA SUOMALAISESTA YHTEISKUNNASTA JA ERI PALVELUISTA

- Perustietoa maahanmuuttajille yhteiskunnan toiminnasta, elämästä Suomessa ja paikallisista palveluista 12 eri kielellä: <http://www.infopankki.fi/>
- *Perustietoa Suomesta* –opus, 12 eri kielellä: <http://tem.fi/perustietoa-suomesta>
- Tietoa lastensuojelusta, 10 eri kielellä: www.lastensuojelu.info

PAPERITTOMIEN TERVEYSPALVELUT, Global Clinic Tampere <http://www.globalclinic.fi/>

- Tietoa paperittomien terveystalveluista eri kielillä

VANHEMMUUS

- *Lastenkasvatusvihkonen vanhemmuuden tukemiseksi -opas*, 6 eri kielellä (Väestöliitto)
<https://www.vaestoliitto.fi/monikulttuurisuus/tietoa-monikulttuurisuudesta/aineistot/lastenkasvatusvihkoset/>
- *Rakkautta ja vanhemmuutta -opas* (Duo kahden kulttuurin perheille/ Familia ry) - Tietoa kahden kulttuurin parisuhteesta, vanhemmuudesta ja lapsen kasvattamisesta sekä lapsen identiteetin ja kaksikielisyyden tukemisesta, 6 eri kielellä: ks. <http://www.duoduo.fi/ammattilaisille.html>
- Maahanmuuttajanuorten vanhemmilleen suunnittelema tukimateriaali, joka auttaa vanhempia pysymään osana nuorten elämää (Nova-hanke/ Kölvin Monikulttuurinen Nuorisotyö ry), ks. <https://www.kolvi.fi/valomo-hanke> (tulossa v. 2018-2019)

TERVEYS

- Terveysanastoja ja terveydenhoito-ohjeita (esim. eri tartuntatautien hoito) useilla eri kielillä (STM):
http://stm.fi/turvapaikanhakijoiden-palvelut?snb_adtype=email&snb_admedia=emaileri%20-%20Sosiaali-+ja+terveysministeri%C3%B6n+uutiskirje+5*2F2015&snb_adname=Sosiaali-+ja+terveysministeri%C3%B6n+uutiskirje+5*2F2015%20-%20Lue%20lisaa&emlr=u-1258466-19379510-734187-9&utm_source=emaileri&utm_medium=Email&utm_campaign=Sosiaali-%20ja%20terveysministerion%20uutiskirje%205*2015&utm_term=Lue%20lisaa&utm_content=u-1258466-19379510-734187-9

SUOMEN KIELI

- Kielivideokirjasto: Mobiililaitteilla toimivia lyhyitä videoita, joiden avulla voi oppia suomen kieltä ja toimintakulttuuria: <http://suomitaskussa.eu/>
- Suomen kielen kurssija: Kurssihakupalvelu, josta löytyvät Pirkanmaalla järjestettävät kaikille avoimet suomen kielen kurssit <http://www.finnishcourses.fi/fi>
- Suomen kielen opiskelua internetissä, ks. <https://www.infopankki.fi/fi/elama-suomessa/suomen-ja-ruotsin-kieli/suomen-kielta-internetissa>
- Selkokielistä tietoa ja materiaaleja: Ajankohtaisia asioita, tietoa ja materiaalia selkosuomeksi (esim. Apua arkeen –osio, tietoa Suomesta) www.selko.fi

OIKEUDET, VÄKIVALTA

- Seksuaalioikeudet turvapaikanhakijoille (Väestöliitto). Seksuaalioikeuksista ja turvallisesta suhtautumisesta vastakkaiseen sukupuoleen eri kielillä (kesto n. 4 min.) https://www.youtube.com/watch?v=o3wtBvWojWg&feature=player_detailpage
- Tietoa väkivallasta ja apua vaikeisiin tilanteisiin 9 eri kielellä: www.haeapua.info
- Ennaltaehkäisevää ja korjaavaa työtä kunniakulttuuriväkivaltaan liittyen: Didar/ Settlementti Tampere ry www.didar.fi

AMMATTILAISELLE: MIELENTERVEYS-AIHEISTA TIETOA JA TYÖKALUJA

- **PALOMA-käsikirja** (THL 2018): Pakolaisten ja vastaavista lähtökohdista tulleiden maahanmuuttajien mielenterveyden edistämiseen, ongelmien tunnistamiseen ja hoitoon liittyen tietoa, suosituksia sekä käytännöllisiä työkaluja eri alojen ammattilaisille, esihenkilöille sekä päättäjille.
<http://www.julkari.fi/handle/10024/136193>
- **Alkuinfo-materiaali mielenterveydestä ja psyykkisestä sopeutumisesta** (Turun Kriisikeskus/Serene-hanke): <http://www.mielenterveysseurat.fi/turku/materiaalit/serenen-materiaalit/> (ohjeita myös muiden toiminnallisiin menetelmiin)
- Mielenterveystalon maahanmuuttajasivut: Tietoa mielenterveyden aiheista, mielenterveyden ylläpitämisestä sekä maahanmuuton aiheuttamista muutoksista eri kielillä:
<https://www.mielenterveystalo.fi/aikuiset/itsehoito-ja-oppaat/oppaat/maahanmuuttajat/pages/default.aspx>
- **Kulttuurinen haastattelu** – mielenterveysammattilaisille suunnattu työkalu, joka auttaa ymmärtämään henkilön käsityksiä omasta sairaudestaan ja siihen liittyvistä kulttuurisista tekijöistä (Suomen Psykiatriyhdistys) http://www.psy.fi/psykiatrisia_tyovalineita

VIDEOMATERIAALIA:

- Kotoutujan ensiapu - Mitä jokaisen tulisi tietää psyykkisen hyvinvoinnin tukemisesta
<https://www.youtube.com/watch?v=8mofZxsQycU>
- Pakolaisten traumaoireiden tunnistaminen ja hoito (Helsingin Diakonissalaitos)
<https://www.youtube.com/watch?v=KZ819awB9U>
- Pakolais- ja maahanmuuttajataustaisten lasten traumojen tunnistaminen ja hoito (Helsingin Diakonissalaitos) <https://www.youtube.com/watch?v=xBAquaLjD5M>,
https://www.youtube.com/watch?time_continue=11&v=Yq9towRblQU

AMMATTILAISILLE: KONSULTAATIOTAHOJA MIELENTERVEYSASIOISSA

PIRKANMAA:

- Tampereen psykiatrian poliklinikka maahanmuuttajille (vain konsultaatio; asiakkaiksi otetaan ainoastaan tamperelaisia aikuisia maahanmuuttajia) <https://www.tampere.fi/sosiaali-ja-terveyspalvelut/mielenterveys-ja-paihdepalvelut/mielenterveys/maahanmuuttajat.html>

VALTAKUNNALLINEN:

- Kidutettujen kuntoutuskeskus, Diakonissalaitos (Helsinki): Valtakunnallista konsultaatiota ammattilaisille <https://www.hdl.fi/tukea-ja-toimintaa/maahanmuuttajille/kidutettujen-kuntoutus/>

MATERIAALIA:

- **Potilasesitteet** masennuksesta ja traumaperäisestä stressihäiriöstä eri kielillä (Tampereen psykiatrian poliklinikka maahanmuuttajille): <https://www.tampere.fi/sosiaali-ja-terveyspalvelut/mielenterveys-japaihdepalvelut/mielenterveys/maahanmuuttajat/tiedotteet.html>
- **Psykoedukaatiomateriaalia** eri kielillä (esim. unen merkitys, vihan käsittely, rentoutusharjoituksia) (Lounais-Suomen Mielenterveysseura ry:n Turun kriisikeskuksen Serene-hanke): <http://www.mielenterveysseurat.fi/turku/materiaalit/serenen-materiaalit/>
- **Jännitä-Rentouta –harjoitus, rentoutusharjoitus ja turvapaikkaharjoitus** eri kielillä (Turun Kriisikeskus): <https://www.youtube.com/channel/UC3HzVrLpXXsOTQIV1eQnpjw>
- Mielenterveystalon maahanmuuttajasivut: Tietoa mielenterveyden aiheista, mielenterveyden ylläpitämisestä sekä maahanmuuton aiheuttamista muutoksista eri kielillä: <https://www.mielenterveystalo.fi/aikuiset/itsehoito-ja-oppaat/oppaat/maahanmuuttajat/pages/default.aspx>

TOIMINTAA, TUKEA, APUA:

- **Tampereen mielenterveysseura, Kriisikeskus Osviitta.** Myös maahanmuuttajille suunnattua toimintaa ja tukihenkilöitä: <http://www.mielenterveysseurat.fi/tampere/>
- **Didar, Settlementti Tampere ry.** Mm. Mielen hyvinvointiin liittyvää ryhmätoimintaa www.didar.fi
- Suomen Mielenterveysseuran **kriisipuhelin arabiankielellä**, ks. <https://www.mielenterveysseura.fi/fi/tukea-ja-apua/kriisipuhelin-apua-el%C3%A4m%C3%A4n-kriiseihin>

- Monikulttuurisuus rikkautena – kokemuksia Hakan päiväkodista
<http://sokl.uef.fi/verkkojulkaisut/esiopetus/PDFt/Haka.pdf>
- Monikulttuurisen vertaistuen ryhmätoiminnan mallit (Väestöliitto): Vertaisryhmätoiminnan mallit pikkulapsiperheiden vanhemmille, kouluikäisten vanhemmille ja aikuisille (kotoutumisen ja vanhemmuuden tukeminen) <http://www.vaestoliitto.fi/monikulttuurisuus/tietoa-monikulttuurisuudesta/aineistot/vertaisryhmien-ohjaajan-opaat/> Ks.esittely: <https://www.vaestoliitto.fi/@Bin/5610157/fact+sheet+vertaisryhm%C3%A4toiminta+final.pdf>
- Lapsen ja nuoren psyykkisen avun tarpeen tunnistaminen koulussa ja päiväkodissa (Elise Sailas, koulupsykologi, Vantaa): <https://www.youtube.com/watch?v=7FwSFXqFK4w>
- Kielen kehityksen tukeminen neuvolassa, varhaiskasvatuksessa sekä esi- ja alkuopetuksessa:
Ota koppi -ohjelma: verkossa toimiva, kaikille avoin ohjelma, jolla voidaan tukea ja arvioida lapsen kaksikielisyyden kehittymistä ja osallisuutta lapsiryhmässä. Tarjoaa työhön monia ideoita ja toiminnallisia menetelmiä. Esittelyvideo: <https://www.youtube.com/watch?v=XIKf9yVEpvM>,
Materiaali: <http://www.otakoppi-ohjelma.fi/>
- Tietoa ammattilaisille pakolais- ja turvapaikanhakijalasten ja –nuorten oppimisen tueksi
<http://www.traumajaoppiminen.fi/>
 - Sisältää eri kielillä myös vanhemmille suunnattua materiaalia oppimisvaikeuksista
- **Moped** - monikulttuurisen pedagogiikan sivusto, joka on suunnattu kouluikäisten lasten opettajille ja heidän vanhemmilleen. Mopedista löytyy monenlaista tärkeää tietoa koulun arkipäivästä (mm. lomakkeita eri kielillä, videoita, tietoa): <http://www.moped.fi/index.html>

- Maahanmuuttaja- tai monikulttuurisen perheen lapsen kielen ja puheen kehityksen tukeminen neuvolassa: Ota koppi –ohjelma <http://www.otakoppi-ohjelma.fi/neuvola/lapsen-kielen-ja-puheen-kehityksen-tukeminen-neuvolassa>
- Liikuntasuositus raskauden aikana ja sen jälkeen, eri kieliversioita (UKK -instituutti) http://www.ukkinstituutti.fi/ammattilaisille/tyokaluja_liikuntaneuvontaan/tulosta_muut_kielet
- Tiedä ja toimi: Tyttöjen ja naisten ympärileikkaus ja niiden ehkäisy (THL): <https://thl.fi/fi/web/maahanmuuttajat-ja-monikulttuurisuus/maahanmuuttajien-terveys-ja-hyvinvointi/maahanmuuttajien-seksuaali-ja-lisaantymisterveys/tyttojen-ja-naisten-ymparileikkausten-fgm-ehkaisy>
- Poikien ei-lääketieteellinen ympärileikkaus (THL), sisältää vanhemmille annettavan esitteen eri kielillä: <https://thl.fi/fi/web/maahanmuuttajat-ja-monikulttuurisuus/maahanmuuttajien-terveys-ja-hyvinvointi/maahanmuuttajien-seksuaali-ja-lisaantymisterveys/poikien-ei-laaketieteellinen-ymparileikkaus>
- Maahanmuuttajien terveys ja hyvinvointi (THL): Monipuolinen kokoelma tietoa, oppaita ja ohjeistuksia terveyden eri aihepiireistä <https://thl.fi/fi/web/maahanmuuttajat-ja-monikulttuurisuus/maahanmuuttajien-terveys-ja-hyvinvointi>

JÄRJESTÖJEN JA SEURAKUNTIEN KOTOUTTAVA TOIMINTA TAMPEREEN SEUDULLA KOOTUSTI,
ks. <http://kotouttaminen.fi/pirkanmaa>

SUKUPUOLI- JA KULTTUURISENSITIIVINEN ERITYISNUORISOTYÖ:

- **Kölvi-toiminta** 12-25-vuotiaille pojille ja nuorille miehille, Tampere (Kölvin monikulttuurinen nuorisotyö ry) <https://www.kolvi.fi/>
 - Myös *Valomo-valmennus* 18–29-vuotiaille maahanmuuttaja- tai pakolaistaustaisille työttömille miehille, jotka ovat suorittaneet vähintään toisen asteen koulutuksen. Ylläpitää hyvinvointia ja työvalmiuksia.
- **Tyttöjen Talo** 12-28-vuotiaille tytöille ja nuorille naisille, Tampere (Setlementti Tampere ry) <https://www.tytto.fi/>

TUKIHENKILÖITÄ/ -PERHEITÄ:

- Sporttikummitoiminta 4-17-vuotiaille lapsille ja nuorille (Pelastakaa Lapset ry) <https://www.pelastakaalapset.fi/tyomme-kotimaassa/tukihenkilot/sporttikummit/>
- Tukihenkilöitä ja –perheitä turvapaikanhakija- ja pakolaistaustaisille lapsille ja perheille (Pelastakaa Lapset ry) <https://www.pelastakaalapset.fi/tyomme-kotimaassa/lapset-turvapaikanhakijoina/tukihenkiloiminta-turvapaikanhakija-ja-pakolaistaustaisille-lapsille-ja-perheille/>
- Tukiperheitä ilman huoltajaa tulleille ja oleskeluluvan saaneille nuorille (Pelastakaa Lapset ry): <https://www.pelastakaalapset.fi/tyomme-kotimaassa/lapset-turvapaikanhakijoina/tukiperheita-ilman-huoltajaa-maahan-tulleille-ja-oleskeluluvan-saaneille-nuorille/>

JÄRJESTÖJEN JA SEURAKUNTIEN KOTOUTTAVA TOIMINTA TAMPEREEN SEUDULLA KOOTUSTI, ks.

<http://kotouttaminen.fi/pirkanmaa>

MONIKULTTUURISIA KOHTAAMISPAIKKOJA JA TOIMINTAA PERHEILLE PIRKANMAALLA:

- **Monikulttuurinen Jututtamo:** Avoin, monikulttuurinen keskusteluryhmä, Tampere/Keskusta (MLL Tampereen osasto): <https://tampere.mll.fi/monikulttuurinen-ystava-ja-perhe/monikulttuuriset-jututtamot-ja-k/>
- **Kulttuurien välinen kohtaamispaikka Mukana,** Tampere/Hämeenpuisto (Nauha ry): <https://www.facebook.com/KohtaamispaikkaMukana/>
- **Naistari:** Kansainvälinen naisten kohtaamispaikka, Tampere/Hervanta Tampere ry): <https://www.naistari.fi/>
- **Miesten kansalaistalo Mattila,** Tampere/Keskusta (Setlementti Tampere ry): <https://www.mattilanmiehet.fi/>
- **Marhaban keskus,** Tampere/Kaleva (Tuomiokirkkoseurakunta): <https://tampereenseurakunnat.fi/seurakunnat/tuomiokirkkoseurakunta/toimintaa/marhaban-keskus>

Monessa
kohtaamispaikassa
järjestetään myös avointa
suomen kielen opetusta!

YSTÄVIÄ, TUKIHENKILÖITÄ:

- Ystäviä maahanmuuttajaäideille/ -naisille (MLL Tampereen osasto): <https://tampere.mll.fi/monikulttuurinen-ystava-ja-perhe/ystavatoiminta/>

LUETAAN YHDESSÄ –verkosto: Kielen oppimista (lukutaito ja suomen kieli) ja kotoutumista tukevaa vapaaehtoistyötä. Ks. paikalliset ryhmät: <http://luetaanyhdessa.fi/tule-mukaan/opetusryhmat/> (v. 2018)
Pirkanmaalla: Lempäälä, Pirkkala, Tampere, Ylöjärvi

- **Maahanmuuttajien asumisen materiaalipankki (ARA)** http://www.ara.fi/fi-FI/Tietopankki/Maahanmuuttajien_asumisen_materiaalipankki
 - Sivustolle on koottu eri tahojen tuottamaa materiaalia eri kielillä (mm. linkkejä nettisivuille, videoihin, oppaisiin). Teemat: asuminen Suomessa, järjestyssäännöt ja naapuruus, kierrätys, kodin kunnossapito, paloturvallisuus, raha sekä vuokralaisuus.
- **Asumisen opas maahanmuuttajille** (Tampereen kaupunki), 7 eri kielellä: <https://www.tampere.fi/en/social-and-health-services/social-and-income-support/immigrant-services/housing-guide-for-immigrants.html>
- Yleisiä asumisen ohjeita videolla (Kiinteistö Oy Orimattilan Vuokralat), 4 eri kielellä: <https://www.orimattilanvuokralat.fi/video>
- **Naapuruussovittelu** (Naapuruussovittelun keskus): Maksutonta konsultointia liittyen asumisen ja naapuruuden häiriöihin ja konflikteihin sekä niiden ratkaisuun. Naapuruussovittelun esitteitä 7 eri kielellä. <https://www.naapuruussovittelu.fi/>